

Pokretne slike

PJENUŠAVI MAK

Svako ima svoje piće: Rusi — votku, Nijemci — pivo, Škoti — viski, Jugosloveni — rakiju »brlju«, turista na skupom Jadranu — kiselu vodu, a cijeli svijet zajedno pije koka-kolu! Ne, nije ovo reklamna poruka moćne američke kompanije, nego tema filma »Koka-kola Kid«, najnovijeg ostvarenja Dušana Makavejeva, našeg filmskog »gastarbajtera«, trenutno u Australiji.

Njegovo iznenadno zanimanje za »pijaće« probleme može se objasniti činjenicom da u posljednje vrijeme nije imao šta pametnije da radi, priznajući i sâm da je ovaj film samo »pauza koja osvježava«. Međutim, Makavejev ne bi bio ono što jeste, da uz sladunjavu priču o jednom prodornom poslovnom mladom čovjeku — »Koka-kola dečku« — kojeg, njegova kompanije šalje da po svaku cijenu osvoji »zemlju kengura«, nije,

ipak, malo dublje »zasjekao«, ukazujući na opasne zamke koka-kolonizacije svijeta. Ukratko: jednoobraznost i ukalupljenost je pogubna, neka svako pije svoje piće i živi svojim načinom, američki planetarni napitak je, ipak, bez univerzalnog ukusa. Jer, koka-kola je hladno, tamno piće, sa mjehurićima, i ništa više!

To je, ujedno, i čitava »pamet« ovog filma, što je nedovoljno za poznatu provokativnost i energičnost Makavejeva, čija su ranija žestoka djela bila i »bunkerisana«. Rađen u »pitkom« maniru, kao osvježenje sa ledom za »kokakoličarsku generaciju«, »Koka-kola Kid« je najbolje svjedočanstvo da je ovaj naš, nekada buntovni, režiser na Zapadu postao »pjenušavi« mister Mak! A kada se prije petnaestak godina, kao predvodnik famoznog »crnog talasa« otisnuo u filmski »bijeli svijet«, vjerovatno nije ni slutio da će mu se, na kraju, desiti ono od čega je i najviše zazirao — da snima komercijalne filmove poput »Koka-kola kida«. Ispalo je, eto, poslije svega, da je svoje »problematične« umjetničke filmove Makavejev mogao realizovati jedino u Jugoslaviji, koja mu je bila »pretijesna«.

Ali, cijena slave i dolara mora se platiti, zar ne?

● B. BOSILJČIĆ